

Wezareta Perwerdehiyê

Rêbernameya dibistanên giştî

dibistanên giştî çawa dixebitin?

Perwerdehiya li dibistanên giştî yên li Queensland bi sala Amadekariyê - an Amadekirinê- dest pê dike û di sala 12-an de bi dawî dibe. Ji amadekariya heta sala 6-ê re dibistana seretayî dibêjin. Ji sala 7-ê heta 12-ê re lîse tê gotin.

Sala perwerdehiyê her sal ji dawiya Çile heta nivê Kanûnê berdewam dike. Sala perwerdehiyê li çar demsalan tê dabêş kirin, û di navbera her demsalê de navberek heye.

Baxçeyê zarokan (kindy) bernameyek perwerdehiya niv-dem e ji bo zarokan di sala pêş-amadekariyê de. Kindy cîhek e ku zarok dikarin hawîrdorên nû bigerin û bi hevalên xwe re ji hînbûnê kêfê bibin. Kindy ji zarokan re dibe alîkar ku hezkirina hînbûnê di xwe de pêşve bibin û ew çêtir amade bin ku dest bi dibistanê bikin. Ji bo agahdariyên bêtir li ser kindy, serdana vir bikin www.earlychildhood.qld.gov.au/early-years/kindergarten.

Zarok di civakên bijartî yên Queensland-ê de dikarin beşdarî bernameyek Baxçeyê Zarokan a Radestkirina Dewletê (SDK) li dibistanek dewletî li herêma xwe bibin. Ji bo ku bibînin ka SDK kîjan dibistanê pêşkêş dike, serdana vir bikin www.earlychildhood.qld.gov.au/earlyyears/kindergarten/state-delivered-kindergarten.

Ji bo agahdariyên bêtir li ser qonaxên dibistanê, serdana vir bikin www.education.qld.gov.au/curriculum/stages-ofschooling.

Hilbijartina dibistana dewletî

Hemî zarok li dibistanên dewletiyê Queensland tene pêşwazî kirin. Zarok û ciwan dikarin li dibistana dewletê ya herêma xwe qeyd bikin. Dêûbav her weha dikarin hilbijêrin ku zarokê xwe li dibistanek taybetî tomar bikin heke ew hewcedariyên guncan bicîh bînin.

Dibistana malperên taybet bi xwe hene û ev awaya herî başe e ku meriv derbarê dibistanê de bêtir hîn bibe. Her weha hûn dikarin bi dibistanê re bipeyivin ku agahdariya ku hûn dixwazin bistînin.

Berî ku dibistanekê hilbijêrin ji bo agahdariyên kêrhatî serdana vê lînkê bikin www.education.qld.gov.au/parents-andcarers/enrolment/choosing-a-school

Dema ku we_dibistana kêrhatî ji bo zarokê xwe bijart, divê zaroka/ê we li wê dibistanê qeyd bibe. Ji bo agahdariya li ser qeydkirinê, serdana vir bikin www.education.qld.gov.au/parents-and-carers/enrolment.

Dema ku hûn zaroka/ê xwe di dibistanek dewletî de qeyd dikin, hûn agahdariyan li ser xwe û zaroka/ê xwe parve dikin. dibistanên giştî mafê nepenîtiyê û em agahdariyên li gorî rêzikên dewletî diparêzin.

Plana perwerdeyê

Xwendekarên dibistanên giştî ji amadeyyê heta sala 10-an Bernameya Awustralya hîn dibin. Di Salên 11 û 12 de, xwendekar dikarin mijarên cûrbecûr û kursên payebilind bixwînin ku dibe ku ji wan re piştgirî bidin ku wergirtina Belgeya Perwerdehiyê ya Queensland (QCE) an Belgeya Serkeftina Kesane ya Queensland (QCIA).

Zêdetir agahdarî li vir heye www.education.qld.gov.au/curriculum.

Ji bo agahdariyên bêtir li ser Bernameya Awustralya bixwînin, ji kerema xwe serdana vir bikin www.australiancurriculum.edu.au.

Ji bo bêtir agahdarî li ser QCE û QCIA bixwînin, ji kerema xwe serdana vir bikin www.qcaa.qld.edu.au.

Parêztina xwendevan û zarokan ji zirarê

Li Dibistanên dewletiyê Queensland, ewlehî û refaha xwendekaran pêşîniya herî bilind e.

Pêvajoya parastina xwendekaran pêwîst dike ku hemî karmendên dibistanên û mêvanên giştî bertekê bidin zirara xwendekar an zarok a gumanbar û rêwerzên zelal li ser çawaniya pêkanîne vê yekê radest bikin.

Dibistan her weha dikarin alîkariya malbatan bikin ku bigihîjin xizmetên piştgiriye yê ku dikarin di pirsgerêkên malbat û dêûbavbûnê de bibin alîkar.

Zêdetir agahdarî li vir heye www.ppr.qed.qld.gov.au/pp/student-protection-procedure.

Xizmetên refahî û tenduristiya derûnî

Dibistan di piştgirîkirina başî û tenduristiya derûnî ya xwendekaran de rolek girîng dileyizin. Dezgeh ji bo piştgirîkirina xwendekaran, di nav de, hejmarek karmend peyda dike, efserên rêberiyê, hemşîreyên tenduristiyê yê ciwanan ên li dibistanê, xebatkarên koordînatore piştgirîya ciwanan û xebatkarên din ên piştgirîya bextewariyê.

Dezgeh (bi navgîniya Pakêta Xweşiya Xwendekaran) pisporên bextewariyê yê din dixebitîne da ku piştgirîya bextewarî û tenduristiya derûnî ya ku ji xwendekaran re li hemî dibistanên dewleta Queensland heye xurt bike. Vê

sozdariya Hikûmetê ya sê-salî ev e ku piştgirîya tenduristiya giyanî û bextewariyê ya ku ji xwendekaran re peyda dibe berfireh bike.

Xwendekarên ji çand û zimanên bi paşxana cihêreng

Ji bo xwendekar û malbatên ji paşerojên koçber û penaberan, ajansên piştewaniya niştecihbûnê hene ku alîkariya niştecihbûnê bikin. Dibistana we dikare ji we re bibe alîkar ku hûn bi van ajansan re têkilî daynin.

Hemî xwendekarên ji pêkhatayên cihêreng ên çandî û zimanî û malbatên wan li dibistanên dewleta Queensland tene pêşwazî kirin. Piştgirî ji xwendekarên ku dibe ku bi Englishilîzî re hewceyê alîkariyê bin tene peyda kirin. Ku bibe beşek ji dibistanê û civaka berfireh. Ji bo bêtir agahdarî, ji kerema xwe serdana www.education.qld.gov.au/students/inclusive-education/cultural-and-linguistic-diversity.

Dibe ku malbat hewcedarê desteka wergêr û xizmetên wergêran bin. Dibistana we dikare wergêrek jêhatî peyda bike, bêtir mesrefa we. Ji bo bêtir agahdarî li ser karûbarên wergêr û wergêr, ji kerema xwe biçin www.forgov.qld.gov.au/service-delivery-and-community-support/design-and-deliver-publicservices/interpreter-and-translator-services.

Îngilîzî wekî ziman an zaravek zêde (EAL/D)

Îngilîzî wekî ziman an zaravek zêde (EAL/D) tê vê wateyê ku xwendekar ji bilî Îngilîzî bi zimanek din diaxive û ji bo fêrbûna zimanê Îngilîzî hewceyê alîkariyê ye. Xwendekarên EAL/D dikarin xwendekarên Xwecihî, xwendekarên Girava Torres Strait an jî xwendekarên ku Auslan li malê bikar tînin, hene.

Li ser hewcedariyên hînbûna Îngilîzî ya zarokê xwe bi rêveberê dibistana xwe re bipeyivin. Agahdariyên bêtir li vir hene www.education.qld.gov.au/students/inclusive-education/english-language-support.

Perwerdehiya şareza û jêhatî

Her dibistan bi bernameyên taybetî yê hînkirin û hînbûnê bertekê dide xwendekarên şareza û jêhatî. Agahdariyên bêtir li vir hene www.education.qld.gov.au/parents-and-carers/school-information/life-atschool/gifted-and-talented-education.

Xwendekarên astengdar

Hemî dibistanên dewleta Queensland verastkirinên maqûl dikin ku ji xwendekarên astengdar re bibin alîkar ku wek hevalên xwe re bigihîjin perwerdehiyê û beşdar bibin. Van verastkirin dikarin ji xwendekaran re bibin alîkar ku bi ewlehî biçin dibistanê, fêr bibin û bigihîjin potansiyela xwe ya tevahî.

Dibistan her weha dikarin şîretek ji cûrbecûr karmendan werbigirin, di nav de patologên zimanê axaftinê, terapîstên pîşeyî, fîzototerapî, mamosteyên serdanê yê şewirmendî ji bo bihîstin, dîtin an kêmasiyên laşî, mamosteyên xwendin û nivîsandinê, piştgiyaya Auslan, û şewirmendên otîzmê û tenduristiya derûnî. Dêûbav her weha dikarin ji bo agahdarî û şewirdariyê li ser piştgirîkirina zarokên xwe bi rîya dibistanê re bi Navenda Otîzmê re têkilî daynin.

Ger pirsên we hebin ka gelo dibistana we çawa dikare piştgiyê bide zarokê we bi midûrê dibistana xwe re têkilî daynin.

Agahdariyên bêtir di derbarê piştgirîyên ku ji bo xwendekarên astengdar têne radest kirin, li vir hene

www.education.qld.gov.au/students/students-with-disability.

Xwendekarên bi şert û mercên tenduristiyê

Ger zarokê we xwedî rewşek tenduristiyê ye ku hewce dike ku di demjimêrên dibistanê de were rêvebirin, bi dibistanê re li ser peyda kirina hewcedariyên tenduristiya zarokê xwe bipeyivin, di nav de gihîştina Xizmetên hemşîre yê Dibistana Giştî da ku ji bo alîkariya pêşxistina planan û perwerdekirina karmendên dibistanê da ku bi ewlehî alîkariya zarokê we bikin di hewcedariyên xwe yê piştevaniya tenduristiyê.

bêtir agahdarî li ser heye li www.education.qld.gov.au/students/student-health-safety-wellbeing.

Piştgiyaya LGBTIQ+ ji bo xwendekaran

Dibistanên dewletê ji bo hemî xwendekarên lezbiyen, hevzayend, bîseksuel, transeksuel, interseks û queer (LGBTIQ+) jîngehek ewledar, piştgirî û tevlêgir peyda dikin. Dibistanên dewletê bersivê didin hewcedariyên ferdî yê hemî xwendekaran da ku başbûna wan bête mezin kirin û fêrbûna wan herî zêde.

Komek çavkaniyan heye ku alîkariya dibistan, dêûbav, lênihêrker û xwendekaran bike ku ji bo xwendekarên LGBTIQ+ jîngehên ewledar, piştgirî û tevlêgir ava bikin û biparêzin. Karmendên Wezareta Perwerdehiyê jî dikarin bigihîjin piştgirî ji xebatkarên dilsoz. Zêdetir agahdarî li ser heye li www.education.qld.gov.au/students/student-health-safety-wellbeing/students-with-diverseneeds#LGBTIQ+.

Reftara xwendekaran

Bi xwendekar, dêûbav û civata berfireh re dixebitin, xebatkarên me hewl didin ku her dibistanek dewletî hawîrdorek tevhev, birêkûpêk û dîsîplîn be ku hemî xwendekar dikarin hîn bibin, bi dest bixin û bigihîjin potansiyela xwe ya tevahî.

Her kes sûd werdigire dema ku dibistan û dêûbav bi hev re dixebitin ku piştgirî bidin xwendekaran da ku fêr bibin ka çî tevger ji wan têne hêvî kirin.

Bi dibistana zarokê xwe re bipeyivin û ji wan re agahdar bikin ku hûn li ser reftarên zarokê we li malê an li dibistanê fikar hene. Dibistan dê bi we re bixebite ku piştgirî bide hewcedariyên fêrbûn û tevgerê yên zarokê we.

Ji bo bêtir agahdarî li ser tevgera dibistanê, ji kerema xwe biçin <https://behaviour.education.qld.gov.au/> an bi rêvebirê dibistana xwe re têkilî daynin.

Xizmetên tenduristiyê yên li dibistanên giştî li Queensland têne radest kirin

Queensland Health xizmetên tenduristiyê yên bêpere pêşkêş dike ji xwendekarên dibistana dewletî re, di nav de muayeneyên çavan ji bo xwendekarên amadekar, bernameyên diranan (paqijiya devkî) û bernameyên vaksînekirinê. Dibistana we dikare ji we re bêje ka kîjan bernameyên tenduristiyê berdest e û kengê ew ê li dibistana we bin. Ji kerema xwe serdana www.education.qld.gov.au/students/student-health-safety-wellbeing/student-health/qld-health-in-stateschools.

Perwerdehiya olî

Perwerdehiya olî (RI) dibe ku di saetên dibistanê de heta saetek di hefteyê de were pêşkêş kirin. RI vebijarkî ye û gengaze ku ji xwendekarên sala 1 heta 12-an re radest bibe. Zarokê dê bi erêkirina nivîskî ya dêûbav an sergêrên xwe biçê pola RI li dibistanê.

Ew xwendekarên ku beşdarî RI-yê nabin, li deverek cihê ku RI lê tê pêşkêş kirin, perwerdehiya bi çavdêriya zêde distînin.

Agahdariyên bêtir di derbarê RI de li ser malpera dibistanê te li ser lînkê jêrîn têne dîtin.

www.education.qld.gov.au/parents-and-carers/school-information/school-operations/policy-statement.

Sporê Dibistan

Dibistanên eyaleta Queensland bi çêkirina bernameyên werzîşê yên ku hewcedariyên hemî xwendekaran peyda dikin, beşdarî, kêf û pêşkeftina jêhatîbûnê teşwîq dikin.

Tenduristî û Perwerdehiya Bedenî di Amadekirina Sala 10-an de wekî beşek ji Bernameya Perwerdehiya Avusturalya tê peyda kirin. Her weha derfeta xwendekaran heye ku beşdarî pêşbirkên werzîşê yê nav-dibistanê û nûnertiya dibistanê li navçe, herêm, dewlet û neteweyî bibin.

Agahiyên bêtir li vir hene www.education.qld.gov.au/parents-and-carers/activities-sports/schoolsports.

Efserên rêberiyê

Efserên rêberiyê mamosteyên bi perwerdehiya pispore in ku ji xwendekaran re bibin alîkar ku çêtirîn xwe bikin û piştgirî bidin mezinbûna wan. Hemî dibistanên dewleta Queensland ji bo dema karmendê rêberiyê veqetandinek distînin da ku beşdarî pêşkeftina bernameyek piştgirî û bextewariya xwendekar a berfireh a ku bersivê dide hewcedariyên civata dibistanê. Piştgiriya ku ji hêla efserên rêbernameyê ve ji xwendekaran re tê peyda kirin di derbarê pirsgerêkên perwerdehî, pîşeyî, kesane, civakî, malbatî û derûnî û tenduristiya derûnî de şîret û şewirdariyê pêk tîne.

Xizmetkarê şareza û xebatkarê refaha xwendekaran

Xizmetên şareza û xebatkarên refaha xwendekaran li gelek dibistanan peyda dibin û piştgirîya civakî û hestiyarî ji xwendekar û civata dibistanê re peyda dikin.

Ji bo agahdariyên bêtir di derbarê Xizmetên şareza û xizmetên refaha xwendekar û şarezayê de, ji kerema xwe serdana www.education.qld.gov.au/students/student-health-safety-wellbeing/student-support-services/chaplaincy-student-wellbeing-officer-services

Xwendekarên xwecihî û Girava Torres Strait

Em bi xwecihî û Girava Torres Strait re ji nêz ve dixebitin da ku di perwerde, perwerdekirin û kar de piştgirî bidin ciwanan.

Ji bo agadariyên bêtir li ser ka em çawa dikarin ji bo baştirkirina encamên ji bo xwecihî û Girava Torres Strait alîkarî bikin serdana vir bikin: www.education.qld.gov.au/students/aboriginal-torres-strait-islander-education

Şewirmendên perwerdeya civakê

Şewirmendên perwerdehiya civakî ji nêz ve bi karbidestên rêbertî û civakên wan ên herêmî re dixebitin da ku piştgirîyek taybetî ji Xwecihî û Girava Torres Strait re radest bikin.

Di rewşên ku dibistan li ser karmendan şewirmendek hînbûna civakî tune ye, şewirmendên hînbûna civakî yê navçeyê hene ku bi xwendekaran re bixebitin.

Dêûbav û sergêr dikarin ji bo agahdariyên bêtir bi dibistanê an nivîsgeha xwe ya herêmî re têkilî daynin.

Înîsiyatîfa Koordînasyona Piştgiriya Ciwanan

Înîsiyatîfa Koordînasyona Piştgiriya Ciwanan (YSCI) piştgirî dide xwendekarên ku di salên 10 heta 12 de ne û gengaze bi xwendina xwe re astengdarin an di xetereyê veqetandinê de bin.

YSCI dihêle ku dibistanên hîlbijartî bi Koordînatorek Piştgiriya Ciwanan re kar bikin da ku piştgirîya kesane, bernamêyên komê û sewqkirina pêşkêşkerên derveyî radest bikin da ku hewcedariyên xwendekaran bicih bînin.

Xizmetên nexweşvaniya tenduristiyê yê ciwanan li dibistanê

Xizmetê nexweşvaniya Tenduristiya Ciwanan a Bingeha Dibistanê (SBYHN) ji hêla Tenduristiya Queensland ve tê fînanse kirin ku li dibistanên navîn ên dewletê li seranserê Queenslandê bixebite. SBYHN li şûna balkişandina dermankirinê, bala tenduristiya pêşilêgirtinê diparêzin, û bi hevkarîya dibistanan re dixebitin ku tenduristî û xweşiya xwendekaran pêşve bibin. Agahiyên bêtir li vir hene

www.health.qld.gov.au/cq/services/school-based-youth-health-nurse.

Bernameya Polîsî ser bingeha dibistanê

Xizmeta Polîsê Queensland û Wezaretê Perwerdehiyê bi hev re li ser Bernameya Polîsî ser bingeha dibistanan dixebitin. Ew ji bo avakirina têkiliyên erênî di navbera polîs û civata dibistanê de dibe alîkar. Zêdetir agahdarî li ser heye li www.education.qld.gov.au/students/student-health-safety-wellbeing/student-support-services/schoolbased-police-officers.

Beşdariya dêûbav û sergêrî

Dêûbav û sergêr dikarin di mezinkirina zarokên xwe de rolek çalak bilfin. Dibistanên dewletiyê Queensland qîmetê didin tevlêbûna dêûbav û sergêr da ku di jiyana dibistanê de piştgirî bidin xwendekaran.

Gelek çavkanî berdestê dêûbav û sergêr hene ku ji bo hînbûna zaroka xwe piştgiriya bistînin. Ew çavkanî temen û astên pêşveçûnê yê cihêreng ber xwe digire. Bi riya lînkê jêrîn hin ramanan bibînin.

www.education.qld.gov.au/parents-and-carers/community-engagement/parents.

Raporkirina ji dêûbav û lîneran re

Dibistan agahdariya nivîskî li ser pêşkeftina giştî, serkeftin, hewldan û tevgera xwendekaran peyda dikin. Dibistan jî di seranserê salê de derfet hene ku dêûbav bi mamosteyan re hevdiîn bikin.

Lêbelê, di her kêliyê de, dêûbav dikarin bi mamosteyê zarokê xwe re têkilî daynin da ku demek ji bo nîqaşkirina fêrbûn û xweşbûna wan saz bikin.

Koda reftarê ji bo dêûbav û civakê

Qanûna Reftarê ya Dêûbav û Civakê 10 hêviyên dêûbav, sergêran û mêvanan dema ku diçin dibistanek giştî, di çalakiyên dibistanê de û di civata dibistanê de bi kesên din re danûstendinê dikin, vedibêjin.

Ev kod ji bo rêzgirtinê hatiye çêkirin û bi Qanûna Reftara Xwendekaran û Qanûna Rêvebirê ya Xizmeta Giştî ya Queensland[<] ye ku ji bo hemî xebatkarên dibistanê derbas dibe.

Zêdetir agahdarî li ser kodan li vir heye www.education.qld.gov.au/parents-and-carers/community-engagement/parent-andcommunity-code-of-conduct.

Encumenên dibistanan

Li hin dibistanan de encumena dibistanê heye ku roleke diyarker di rênîşandana rêça paşeroja dibistanê de heye. Dê û bav û sergêr li her encumena dibistanê têne nûnertî kirin û ji bo demeke 2 salan têne hilbijartin.

Encumenên dê û bav û welatiyan

Piraniya dibistanên giştî ji bo dêûbav û sergêran re derfetan pêşkêş dikin ku beşdarî encumenên dêûbav û hemwelatiyan (P&C) bibin. Ev encumen di gelek çalakiyên dibistanê di nav de dikan, çalakiyên derveyi dibistanê lînêrîna, komkirina drav û bûyerên civakî - ji bo piştgirîkirina encamên çêtirîn gengaz ji bo hemî xwendekaran beşdar dibin. P&C rêyek erênî ye ji bo dêûbav û sergêr ku beşdarî dibistana zarokê xwe bibin.

Alîkariya aborî

Digel ku dibistana dewletiyê ji bo zarokên hemwelatiyên Awustralya û niştecihên daîmî belaş e, li piraniya dibistanan, hûn hewce ne ku heqê kirtasiyên xwe (pênûs, defter, hwd.), cilên dibistanê, laptop û amûrên din ên elektronîkî bidin. Dibistana we dê ji we re bêje ka zarokê we çi hewce dike. Hin çalakiyên wekî kamp û geryan jî ji aliyê malbatan ve têne dayîn.

Ger pirsgirêkên we di dravdana tiştê de hebin, bi midûrê dibistana xwe re têkilî daynin. Ew ê vebijarkên berdest ji we re rave bikin.

Dezgeh alîkariya aborî dide malbatên xwendekarên ku hewcedariya wan bi alîkariyê heye. Piştgirî dikare ji bo lêçûnên cûda, wek pirtûk û çavkaniyan, veguheztina dibistanê û jiyana dûrî malê were peyda kirin. Hikûmeta Commonwealth ya Avustralya jî dikare bi riya Centrelink alîkariya malbatan bike.

Hûn dikarin bêtir agahdarî li ser nexşeyên yarmetiyê yê beşê bi seredana wan malperên ku di dawiya vê belgeyê de hatine girêdan, an jî bi midûrê

dibistana xwe an bi Yekîneya Çavkaniyên Darayî ya Dibistanê re têkilî daynin li ser 07 3034 5817.

Çawa dest pê bikin

- Ji edMap ya Wezareta Perwerdehiyê binêrin da ku ji we re bibe alîkar ku hûn li taxa xwe dibistanek giştî bibînin
www.qgso.qld.gov.au/maps/edmap
- Serdana lîsteya dibistana Wezareta Perwerdehiyê ji bo hînbûna bêtir ser dibistanên li herêma xwe bikar bînin.
www.schoolsdirectory.eq.edu.au
- Bi dibistanê re têkilî daynin û serdanek saz bikin.
- Dema ku we dibistanek ji bo zarokê xwe hilbijart, dibistan dê di pêvajoya qeydkirinê de alîkariya we bike.
- Eger ji we re wergêrek pêwîst be, dibistanê agahdar bikin û ew dikarin vê yekê ji we re xizmetek bêyî xerçek zêde dabîn bikin.

Ji bo agahdariyên bêtir di derbarê tevahî xizmetên berdesta Wezareta Perwerdehiyê de, ji kerema xwe vê serdana www.education.qld.gov.au.

Girêdanên alîkar

Budceya ji bo pirtûk û çavkaniyê: www.education.qld.gov.au/about-us/budgets-funding-grants/grants/parents-and-students/textbookresource-allowance

Bernameya Çavkaniya Xwendekaran:

www.ppr.qed.qld.gov.au/attachment/student-resource-scheme-srs-procedure.pdf

Alîkariya veguheştina dibistanê:

www.qld.gov.au/transport/public/school/school-transport-assistance/apply-for-school-transport-assistance

Alîkariya veguhastinê ji bo xwendekarên astengdar:

www.education.qld.gov.au/parents-and-carers/school-information/transport/disability-transport-assistance

an bi nivîsgeha dibistana parêzgeha xweya herêmî re têkilî daynin:

www.education.qld.gov.au/contact-us/state-schools-regional-contacts.

Alîkariya hikûmeta hevpar

www.servicesaustralia.gov.au/individuals/centrelink

Agahdariya li ser Plana Bîmeya Segetiya Neteweyî (NDIS):

www.ndis.gov.au

